

valg nedsat vedrørende Ministerens Lovforslag, skal jeg paa mit Partis Vegne erklære os villige til at give ogsaa disse Lovforslag en saglig Behandling, men selv med en saadan tvivler jeg ikke om, at Resultatet vil blive, at de som forhen maa henlægges.

Olufson: Jeg skal benytte mig af den Tilladelse, som den højtærede Formand har givet til at omtale samtlige de paa Dagsordenen opførte Lovforslag under eet, og jeg vil da holde mig til den Rækkefølge, som Dagsordenen har, idet jeg vil begynde at tale om de to første Lovforslag, der vedrører den gamle Statshusmandslov. Der er jo fra Ministerens Side fremsat et helt nyt Lovforslag, der skulde erstatte Jordloven af 1917, og i dette Lovforslag er der en hel Del Ændringer fra den bestaaende Ordning. Enkelte af dem kan vi tiltræde, hvorimod vi for andres Vedkommende maa tage Forbehold. En af de første Ændringer, der er foreslaaet, angaar Valgretten eller Valgmaaden til Amtskommissionerne, idet den højtærede Minister her foreslaar, at de to Medlemmer af Amtskommissionen skal vælges af Amsraadet, og i Bemærkningerne anfører Ministeren, at nu, da vi har faaet den almindelige Valgret til Amsraadene, er der jo intet til Hinder for, at man kan lade Amsraadene vælge disse Medlemmer. Jeg mindes, at Socialdemokratiet, den Gang vi fik den kommunale Valglov i 1908, bebrejdede Venstre, at de ikke var gaaet over til hel og fuld almindelig Valgret til Amsraadene. Men hver Gang vi fortalte det ude paa Møderne, blev der svaret, at vi var nogle frygtelige Mennesker, det, der var sket, var, at der var indført almindelig Valgret. Naar vi paastod, at der var blevet nogen privilegeret Valgret tilbage, saa var det vor sædvanlige Lyst til at kritisere. Men nu kommer Ministeren og siger, at det, som Venstre den Gang fortalte paa Møderne, passer ikke, det var os, som havde Ret i, at der var en Del privilegeret Valgret tilbage til de gamle Amsraad, og det er ogsaa rigtigt, fordi Tredieparten var privilegerede Vælgere. Jeg kan ikke indse, at selve Amsraadenes Sammensætning er blevet saa synderlig forandret fra den Tid. Vi maa jo huske paa, at

Valg til Amsraad sker gennem indirekte Valg, nemlig Valg til Sogneraadene, og Sogneraadsmedlemmerne vælges for helt andre Perioder end dem, der gælder for Amsraadene, midt i Sogneraadperioden skal Amsraadene vælges, og disse Amsraadsvalg er saa langt borte fra den almindelige Vælgerbefolkning, at man i hvert Fald ikke kan kalde det direkte Valg, selv om man vil kalde Valgmaaden for lige Valgret. Jeg vil minde den højtærede Minister om, at Ændringen til Loven i 1909 — for indtil 1909 var det saaledes, at Amsraadene valgte de to Kommissionsmedlemmer — fremkom gennem de jyske Husmænds Februarmøder, som holdtes i hvert Amt. Vi drøftede paa disse Møder i hvert Amt i Jylland Husmandslovene, og vi havde indbadt Amtskommissionerne, som ogsaa kom til Stede, og vi drøftede de Ændringer, som vi kunde ønske. Der fremkom her et stærkt Krav fra Statshusmændenes Side om, at de maatte faa Lov til at vælge de 2 Kommissionsmedlemmer, fordi de ikke følte sig repræsenteret ved de 2 Kommissionsmedlemmer, som Amsraadene havde valgt tidligere. De hævdede, at selv om der ogsaa var en hel Del Forskel mellem dem og Kreditforeningshusmænd, saa var Forskellen dog ikke større, end at de nok mente, Lovgivningsmagten kunde gaa med til at give dem Ret til at vælge de to menige Kommissionsmedlemmer, naar Landbrugsministeren samtidig udnævnte Formanden, der stod som Statens Repræsentant. Ved en Forhandling mellem De samvirkende jyske Husmandsforeningers Bestyrelse og den daværende Landbrugsminister lykkedes det at faa den nuværende Ordning. Husmandsforeningernes Bestyrelse søgte, da Ministeren ikke vilde gaa med til at lade Statshusmændene vælge, at dreje det hen til, at Husmandsforeningerne fik Lov til at vælge Amtskommissionernes Medlemmer. Det blev saa den Møllenting, vi har nu, hvor to Valgmænd fra hver Kommune vælger Amtskommissionernes Medlemmer den samme Dag, som Amsraadsvalget foregaar, og jeg maa sige for mit Vedkommende, at hvis den højtærede Minister ikke kan gaa med til det Krav, der i sin Tid kom frem fra Husmændenes Side om, at Statshusmændene selv valgte deres Kommissionsmedlemmer,